

RETEN I AALBORG DOM

afsagt den 19. maj 2023

Sag BS-31119/2019-ALB

[redacted] som mandatar for
K [redacted]
(beskikket advokat [redacted])

mod

H [redacted]
(advokat Jacob Fenger)

Denne afgørelse er truffet af dommer Lars Krunderup.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 10. juli 2019.

Sagen drejer sig om hvorvidt sagsøgeren har krav på godtgørelse for svie- og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra sin tidligere arbejdsgiver som følge af en arbejdsulykke, der fandt sted den 2. februar 2016.

Sagsøgeren, K [redacted], har påstået sagsøgte tilpligtet at betale sagsøger 1.042.612,82 kr. med rente efter erstatningsansvars-lovens § 16 af 8.740 kr. fra den 8. december 2018, af 529.273,17 kr. fra den 15. februar 2019 og af 504.599,65 kr. fra den 1. september 2021, alt til betaling sker.

Sagsøgte, H [redacted], har påstået frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb alene forrentet fra sagens anlæg.

K [redacted] har fri proces.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2. De afgivne forklaringer er dog medtaget i dommen.

Der er under sagen afgivet skønsrapport og supplerende skønsrapport af skønsmand P [REDACTED] (ekstrakten side 644 ff. og side 648 ff.). Der desuden indhentet udtalelse af 11. august 2021 og supplerende udtalelse 25. februar 2022 fra Retslægerådet (ekstrakten side 663 og side 668).

Forklaringer

Der er afgivet partsforklaring af K [REDACTED] og af L [REDACTED] samt vidneforklaring af O [REDACTED] og af skønsmand P [REDACTED].

K [REDACTED] har forklaret blandt andet, at han i 2014 kom i lære som bygningsstruktør ved H [REDACTED]. Han lavede anlægsstruktørarbejde, hvor sokler m.v. til nye bygninger var det primære, men han deltog også i armeringsarbejde. Han startede i grundforløb på AMUcentret. Han var fortsat i lære den 2. februar 2016, hvor arbejdsulykken fandt sted. Han var glad for arbejdet og havde været på mange forskellige byggepladser. Han havde så vidt han husker været på den pågældende byggeplads en uge til 14 dage. De var 4-5 ansatte fra firmaet på pladsen. Som han forstod det, var det O [REDACTED], der var formand. Generelt hørte han som lærling efter hvad svenden sagde.

Den dag han kom til skade, var arbejdet som de forrige dage. Han sagde til en af svendene, at det blæste for meget, men fik det svar, at han bare kunne henvende sig på kontoret. Herefter udførte gik han i gang med dagens arbejde.

Der skulle udlægges flamingo, som det ses på billedet i ekstrakten side 441. Pladerne lå i en stak på cirka 1 meter. Han stod nok 4-5 meter fra stakken og han havde taget plast af stakken. På et tidspunkt var der to som var fløjet væk i blæsten. Han var i færd med at samle de nævnte to plader sammen, da yderligere en plade blev taget af vinden og ramte ham på siden af hovedet. Det var kanten af pladen der ramte ham og han havde hjelm på. Pladen kom hurtigt og slog hårdt, så han fik et vrid i nakken. Der var indimellem kraftige vindstød, hvilket også var grunden til, at han havde sagt som nævnt til svenden. Skrænten i nærheden gav pga. vindretningen ingen læ for viden. Der var ingen, der sagde til ham, at der skulle lægges noget tungt ovenpå pladerne. Det var nok ham selv, der havde taget plastikken af stakken med isoleringsplader.

Han fik ondt med det samme og gik ind i deres opholdscontainer, hvor han satte sig. Efter 10 minutter kørte han hjem, det hele føltes mærkeligt. Han bad dagen efter L [REDACTED] melde det som en arbejdsskade. Han var sygemeldt i en periode på cirka 1½ måned. Han søgte efter § 56-godtgørelse så han kunne gå hjemme uden at belaste firmaet. Han ville gerne tilbage. Der var også skole i

perioden derefter. Det var lettere at holde til når de havde teori. Han ved ikke hvorfor hovedpine først er nævnt i journalerne den 29. februar, men hovedpine og nakkesmerter hænger sammen. Begge dele har været der siden hændelsen og han har stadig både hoved- og nakkesmerter.

Senere var han ude på en anden virksomhed (██████████), idet han gerne ville prøve, om det kunne lade sig gøre for ham at arbejde i branchen. Arbejdet bestod i, at de to mand skulle lægge rivenet ud. Han måtte give op og det gik op for ham, at han ikke kunne mere i den branche. Ved ██████████ var der aftalt akkordløn, hvilket også var tilfældet på ██████████, hvor de arbejdede på ulykkestidspunktet. Det er normalt med akkordløn i branchen og de havde i øvrigt allerede aftalt akkorden det næste sted.

Hans smerter er blevet forværret gennem tiden. Når han har smerter, spænder han i hele kroppen, men det er grundlæggende de samme gener fra nakken og hovedet. Ondt i lænden døjer han ikke med i dag. Han gik til fysioterapeut et par gange og så var det overstået. Angst er kommet i al den tid, hvor han ikke har vidst hvem han var og hvad han skulle med sig selv. Det er psykisk hårdt og han er ikke i tvivl om, at det stammer fra arbejdsulykken. Han er nu i flexjob, hvor han har mulighed for at sige fra over for tunge løfte m.v. Han er ansat ved ██████████.

Før marts 2014 boede han i ██████████. Inden da havde han sæsonarbejde på en fiskerfabrik. Tidligere har han været i lære som skibsmontør. Han har ikke tidligere udført arbejde som den omhandlede i blæsevej. Han havde måske 3-4 gange tidligere været med til at lægge flamingoplader ud. Der var nogen, der lærte ham hvordan han skulle gøre det. Det var ikke noget problem, men den dag hvor det blæste syntes han det var uforsvarligt den dag. Pladerne fløj rundt omkring. Det var svenden L ██████████, som han, at det var uforsvarligt til. Han gik alene og arbejdede, men de kunne se hinanden. Pladerne lå i en stor stak. Han husker ikke, om han havde skåret hele stakken op. Han behøver ingen særlig instruktion om det. Han havde sikkerhedshjelm på, men havde ryggen mod stakken, hvorefter han vendte sig rundt og fik front mod stakken. I det samme ramte pladen ham på venstre side af panden. Han havde en stor bule i panden selvom han havde hjelm på. Den har nok også været der, da han var ved lægen. Pladen ramte ham med kanten, der har en bredde på cirka 15 cm. Han sundede sig og formanden, O ██████████, kom op spurgte hvad der var sket. "Den slår hårdt" sagde O ██████████. Han talte ikke med de andre ansatte efter hændelsen.

Han fortalte til kommunen, at han var kommet til skade ved arbejdet, men han har ikke sagt at han havde fået en tung plade i hovedet, som der står i henvisningsskemaet fra Jobcenteret (ekstrakten side 101). Han sagde, at han fik en isoleringsplade i hovedet.

Han har heller ikke sagt, at han fik en tung genstand i hovedet som det er anført i kommunalt journalnotat af 10. november 2018 (ekstrakten side 137). Han har sagt som anført ovenfor.

Han tænkte ikke over hvordan man kunne sikre pladerne. Han havde lagt nogle plader, måske 2-3 stykker, frem til at lægge ud. Han husker ikke, hvad han havde lavet fra morgenen af, men der var allerede støbt fundament. Arbejdet foregik i etaper. Han mener, at han tidligere havde hjulpet med at støbe noget fundament, men han husker det ikke klart.

L [REDACTED] har forklaret blandt andet, at H [REDACTED] er en virksomhed, der tager sig af en kombination af jord-, kloak- og betonrepreiser. De har mellem 35 og 50 ansatte og opgaven som den på [REDACTED] er helt typisk for dem. De udfører mange forskellige opgaver. Han overtog virksomheden tilbage i 1982.

Fundamentet til de bygninger, der nu kan ses på billedet fra GoogleMaps (ekstrakten side 550), var en opgave de udførte som underentreprenør. Entreprisen bestod i, at de skulle lave fundamenter til alle de afbildede huse. Opgaven bestod således i, at de skulle lave sokkel, kloak og dernæst isolere og støbe gulv. De anvendte en standard isoleringsplade af flamingo, som han i dag har medbragt et eksemplar af i retten (60 x 120 x 15 cm.). Pladerne bliver leveret fra fabrikken og direkte til pladsen. Der bliver læsset et tårn af en sættevogn. Der er pakket plast rundt om tårnene. I dag er isoleringspladerne pakket ind i plast i små pakker indeni den store pakke. Han kan ikke med sikkerhed sige, om det også var sådan i 2016. Hvert af de aflæssede "tårne" var 270 cm høje.

Ved blæsevejr er der risiko for, at plader kan flyve væk. Det kan afhjælpes ved at sætte en tung leccablok ovenpå de mindre pakker af plader. Han var ikke på pladsen den pågældende dag. Ved et sådant arbejde i blæsevejr er man nødt til løbende, at sikre pladerne, så de ikke blæser væk. Det sker også ved, at man løbende lægger rivenet ovenpå pladerne. De har ikke tidligere haft situationer med skader som denne. Han var som nævnt ikke på pladsen. Han husker ikke hvordan og hvornår han fik at hvide om skaden. O [REDACTED] driver selvstændig virksomhed og var den pågældende dag lejet ind som formand. O [REDACTED]s kone var også indlejet på pladsen. sammen med sin kone. Han har arbejdet sammen med O [REDACTED] igennem mange år.

O [REDACTED] har forklaret blandt andet, at han er automekaniker og kloakmester. Herudover har han i godt 20 år drevet eget firma inden for jord, beton og kloak. Den pågældende dag i 2016 var han indlejet som sjakbajs hos H [REDACTED] [REDACTED]. På pladsen skulle han styre mellem 4 og 12 mand. De skulle lave sokler, kloak og støbe gulve mv. K [REDACTED] var en del af sjakket. Der skulle blandt andet lægges isoleringsplader af flamingo som den, der kan ses medtaget i rets-

salen (60 x 120 x 15 cm.). Pladerne blev leveret som et "tårn", indpakket i plast. De lægger tårnet ned og pakker plastikken af. Herefter var pladerne pakket med 3 i hver. Der var plast rundt om hver enkelt pakke med plader. Han kørte selv med en rendegraver og kørte tårne hen til hvor de skulle anvendes. K. havde allerede isoleret på opgaven og vidnet har også tidligere arbejdet med ham på en opgave i , hvor han også lagde flamingoplader. Når han kørte tårnene hen, hvor de skulle anvendes, lagde han dem ned. Tårnene var cirka 2,5 meter høje. Det blæste ret kraftigt den dag. Det talte de ikke om. Det var ikke nødvendigt. De lagde blot træpaller oven på pladerne når de var pakket ud af plastikken. De snakkede om, at det blæste meget. De var ved at være færdige med opgaven, så der var ikke andet at lave end at få isoleret inden gulvet skulle støbes. Han så on and of K. udføre opgaven. Der stod nogle paller klar, som man kunne tage, til at sikre pladerne mod vinden. Det blev man nødt til at gøre, ellers ville de blæse de væk. Arbejdsgangen i situationen var sådan, at man tog pakken med tre plader sammen med en palle hen til der, hvor pladerne skulle lægges og skar plastikken op, hvorefter pladerne lægges og dernæst lægges pallen ovenpå pladerne. Han så ikke uheldet. Kort efter gik de ind i containeren, hvor K. sagde, at han havde haft et uheld. Alle var til stede i containeren på det tidspunkt. Som han husker det, sagde K., at han havde fået et vrid i ryggen. Han husker ikke, at han sagde, at han havde fået en plade i hovedet. Han sagde, at han havde ondt. Han husker ikke noget om, at et slag i hovedet eller et vrid i nakken blev omtalt. De arbejdede videre og næste gang han talte med L. sagde han til ham, at K. var gået hjem. De lavede ikke om på nogen procedurer som følge af hændelsen. Der var ingen, der var glade for at arbejde med flamingoplader i det vejr. Alle de ansatte syntes vel, at de ikke skulle isolere i sådan noget vejr, men det er jo ikke nemt at undgå. Opgaven i , hvor K. også havde isoleret drejede sig om fundament til en garage, men det blæste ikke i forbindelse med den opgave.

Ingeniør og bilinspektør , har som skønsmand vedstået sine besvarelser i skønsrapporten (ekstrakten side 644 ff.) og den supplerende skønsrapport (ekstrakten side 648 ff.)

Skønsmanden har videre forklaret, at g står for gravity (m/s^2). Det han i sin besvarelse har betegnet som worst case, er der for personen bliver ramt i hovedet af flamingopladens flad på 15 cm (pladerne er 60 x 120 x 15 cm.). Hvis det er "den korte flade", det vil sige den, der er 60 x 15 cm, som rammer, og hvis pladen rammer med midten af den lange flade (120 x 15 cm) vil der være tale, om den g -påvirkning, han betegner som worst case. Hvis der rammes anderledes vil g -påvirkningen være mindre. Han har i besvarelserne foretaget forsøgsmålinger, hvor der rammes såvel med den lille som den store flade. Hvis personen rammes af den store flade (60 x 120 cm), vil accelerationspåvirkningen være på 1,5-2,2 g , jf. besvarelsen af SS 1. Hvis personen rammes af den lille flade, vil accelerationspåvirkningen være på 9,2-13,7 g , jf. besvarelsen af spørgsmål 1.

foretager også rekonstruktioner af færdselsuheld. De påvirkninger, der er i spil i denne sag kan ikke direkte sammenlignes med det, der foregår ved et færdselsuheld. Baggrunden herfor er, at der i denne sag, er tale om et slag. I færdselsuheld er g-påvirkningen meget mindre nede, men der er det den dobbelttredede acceleration, der kan give problemer (whiplash). Det er der ikke tale om i den konkrete sag. Accelerationspåvirkningen i "worst case-situationen" svarer at en bold bliver kastet ved indkast i fodboldkamp. Hvis der rammes i et ikke-worst case scenarie (de mindst skadelige tilfælde) vil påvirkningen svare til noget, der forekommer i dagligdags gøremål, som f.eks. at gå ned af en trappe, sætte sig på en stol og lignende, altså en hverdagspåvirkning.

Parternes synspunkter

K har i sit påstandsdokument anført følgende til støtte for de nedlagte påstande:

" ...

ANBRINGENDER:

Det gøres gældende, at hændelsesforløbet som anført af sagsøger skal lægges til grund.

Det gøres i den forbindelse gældende, at sagsøgers beskrivelse understøttes af blandt andet de oplysninger, der af arbejdsgiver selv er givet til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (sagens bilag 3), hvoraf det fremgår, at det blæste kraftigt den pågældende dag.

Af samme anmeldelse fremgår endvidere, at vinden tog 2 plader, som blæste væk. Det har derfor formodningen imod sig, at pladerne skulle være sikret på den måde, som sagsøgte har angivet.

Det må således lægges til grund, at pladerne ikke var sikret – og da slet ikke på den måde, som anført af sagsøgte.

ANSVAR

Det gøres gældende, at sagsøgte som arbejdsgiver har tilsidesat Arbejdsmiljølovens §§ 15, 16, 17, 38 og 45 med tilhørende bestemmelser, ved ikke at have sikret, at arbejdet blev planlagt og tilrettelagt således, at det var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det gøres dertil gældende, at sagsøger som arbejdsgiver kunne og burde have været opmærksom på, at arbejdet ville blive udført som sædvanligt – også på trods af den stærke blæst. Det gøres derfor gældende, at sagsøgte som arbejdsgiver burde have sikret sig, at en mindre risikabel arbejdsmetode blev anvendt.

Det gøres i den forbindelse gældende, at ansvaret er skærpet, idet sagsøger på ulykkestidspunktet var lærling.

Dermed har sagsøgte pådraget sig et erstatningsansvar i anledning af den indtrufne skade.

Det gøres endvidere gældende, at der ikke fra sagsøgers side foreligger erstatningsretlig relevant egen skyld.

ÅRSAGSSAMMENHÆNG

Det gøres gældende, at sygeperioderne og den efterfølgende revalidering er en følge af arbejdsskaden.

Det må efter Retslægerådets udtalelse lægges til grund, at det er arbejdsulykken med den nævnte skadesmekanisme, der har været årsag til sagsøgers nakkesmerter og hovedpine og dermed sygeforløb samt revalideringsforløb.

Skønserklæringen, der har været forelagt Retslægerådet, giver ikke anledning til at betvivle denne vurdering.

At hovedpinen også er en del af arbejdsskadens følger fremgår udover Retslægerådets udtalelse implicit af afgørelserne fra arbejdsskademyndighederne, jf. eksempelvis bilag 4, s. 2, hvoraf det fremgår, at sagsøger klager over trykkende hovedpine, der kommer fra nakken.

Det gøres ligeledes gældende, at generne i form af nakkesmerter og hovedpine er erhvervshindrende.

Allerede ved udfærdigelsen af speciallægeerklæring, den 16.12.2016, blev der gjort opmærksom på, at

”...skadelidte formår at fungere i arbejdet, men har svært ved tunge løft og bevægelser, hvor han skal dreje hovedet. Skadelidte har en let trykkende hovedpine, der kommer fra nakken, og når han drejer hovedet, får han jag op i hovedet. Som følge af dette kan skadelidte ikke arbejde helt på normal vis, men må aflaste...”

Sagsøger var i stand til at gøre sine uddannelse til bygningskonstruktør færdig, men af ovennævnte årsager var sagsøger netop ikke i stand til at arbejde som sådan, hvilket viste sig efter uddannelsens afslutning og medførte sagsøgers sygemelding.

Det videre forløb med sygemelding og revalidering skyldes således ikke en eventuel forværring, men i overvejende grad følgerne af arbejdsulykken.

Den omtalte forværring er da heller ikke omtalt førend sagsøgers anmodning om genoptagelse den 25. august 2017. jf. bilag G, s. 2.

Det gøres dog gældende, i overensstemmelse med Retslægerådets besvarelse af spørgsmålet G, at de gener, der er opstået efter arbejdsulykken kan fluktuere, og at sagsøgers hovedpine og nakkesmerter næppe havde været til stede, såfremt ulykkestilfældet ikke var indtruffet. Det må således lægges til grund, at sygemelding og revalideringsforløbet mv. er udløst af arbejdsulykken, og at disse gener har været medvirkende til hele forløbet.

Vedrørende eventuelle konkurrerende gener, gøres det gældende, at disse ikke er eller har været stærkt arbejdshindrende. Der er således ikke grundlag for fradrag, hverken helt eller delvis.

Sagsøgers nakkesmerter og hovedpine er således fortsat til stede.

Der er ikke holdepunkter for at antage, at sagsøger helt eller delvist ville være uarbejdsdygtig, såfremt arbejdsulykken ikke havde fundet sted. En reduktion på "omkring halvdelen" i en efterfølgende afgørelse om erhvervsevnetab i arbejdsskadesagen er ikke ensbetydende hermed.

Endvidere må det efter selvsamme afgørelse (bilag I) lægges til grund, at sagsøger fortsat den 16. december 2021 har gener som følge af arbejdsulykken.

De eventuelle konkurrerende gener er således ikke stærkt arbejdshindrende og kan derfor ikke begrunde nedsættelse på hverken 1/3, 50% eller 100%.

KRAVET

Det gøres gældende, at kravet er korrekt opgjort.

For så vidt angår grundlaget for erstatningsopgørelserne, gøres det gældende, at grundlaget er beregnet ud fra den løn, sagsøger oppebar på sygemeldingstidspunktet, og at det svarer til den løn, det må lægges til grund, at sagsøger ville have kunnet tjene, såfremt han ikke var kommet til skade.

Det omhandlede tillæg i grundlaget benævnt "BANEN.." kan og bør ikke udelades af erstatningsgrundlaget, idet der er tale om et fast akkordtillæg, der er bestemt ved lokalaftale og kan sidestilles med akkordbetaling.

Aftalen er indgået med sagsøgers daværende arbejdsgiver, og fremgår af bilag 30. Det er på denne baggrund relevant at medtage akkorden som løn.

Ved brug af årslønnen som fastsat i arbejdsskadesagen er der ikke taget højde for den løn, sagsøger modtog, men alene et skønsmæssigt beløb. Skal denne anvendes, mangler der dog at blive taget højde for den manglende feriegodtgørelse, der skal medtages, jf. U2009.2914H hvilket medfører, at det samlede beløb, sagsøger i perioden kunne tjene skal tillægges feriegodtgørelse på 12,5 %, svarende til at det samlede beløb opgøres til 1.749.667,50 kr.

Dette beløb korresponderer i rimelig grad med den af sagsøger foretagne beregning af, hvad sagsøger kunne have tjent i perioden, baseret på sagsøgers reelle løn, der efter opgørelserne udgør 1.807.904,79 kr. jf. bilag 26 og 27. Også af denne årsag, er der ikke grundlag for at anvende en anden løn end den opgjorte.
..."

H [REDACTED] har i sit påstandsdokument anført følgende til støtte for sine påstande:

" ...

2. Sammenfattende sagsfremstilling og anbringender

Det gøres overordnet gældende, at sagsøger bærer bevisbyrden for, at hændelsen den 2. februar 2016 skyldes forhold, som kan bebrejdes sagsøgte, at hændelsen har medført et økonomisk tab som følge af sygemelding og størrelsen af et sådant eventuelt tab.

Det bestrides, at sagsøgers har løftet sin bevisbyrde i relation til ansvarsgrundlag, årsagssammenhæng eller det påståede tab.

2.1 Ad ansvarsgrundlaget

Det bestrides, at den skade, som sagsøger angiver, at han pådrog sig den 2. februar 2016 under sit arbejde for sagsøgte, kan henføres til fejl eller forsømmelser begået af sagsøgte eller til nogen for hvem sagsøgte hæfter.

Det gøres gældende, at ansvarsgrundlaget er et almindeligt culpaansvar. Det bestrides således, at der i den konkrete arbejdssituation er grundlag for at pålægge sagsøgte et skærpet ansvar som følge af sagsøgers status som lærling, idet skaden efter det oplyste er sket i forbindelse med sædvanlig færden på arbejdspladsen/en ukompliceret arbejdsopgave, hvor sagsøger skulle håndtere en flamingoplade.

Den pågældende byggeplads var beliggende på [REDACTED] i Aalborg. Byggepladsen var beliggende neden for skrænten, hvilket indebærer, at byggepladsen ikke var udsat for vindpåvirkning i samme omfang som oven for skrænten.

Sagsøgers synspunkt om, at det blæste meget på byggepladsen den pågældende dag, bestrides således som udokumenteret. Sagsøgte daværende formand O [REDACTED] har heller ingen erindring om, at det blæste meget på byggepladsen eller at sagsøgte skulle have klaget herover eller på anden måde have problematiseret dette forhold i forhold til håndtering af flamingopladerne.

De pågældende flamingoplader er af mærket Sundolit, jf. sagens bilag 2, men det bestrides, at dimensionen var 1,5 x 1,5 m. Der blev anvendt isoleringsplader i størrelsen 60 x 120 x 15 cm, der er et af standardmålene for de pågældende flamingoplader, jf. bilag 2. Bilag 2 ses ikke at indeholde oplysninger om, at pladerne tillige findes i den af sagsøger anførte størrelse dvs. 1,5 x 1,5 m.

I de tilfælde, hvor det måtte blæse meget på byggepladsen, sikres de pågældende flamingoplader ved europapaller eller med andre tunge genstande, som lægges ovenpå de pågældende stakke med flamingoplader.

Det gøres gældende, at sagsøgte har planlagt og tilrettelagt arbejdet fuldt ud forsvarligt, og at den omstændighed, at et pludseligt vindstød tog en plade og ramte sagsøger må betragtes som en hændeligt uheld.

2.2 Ad årsagssammenhæng

Det bestrides overordnet set, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen den 2. februar 2016 og det af sagsøger opgjorte løntab.

Det bestrides nærmere, at sagsøger den 2. februar 2016 var udsat for en påvirkning, som er egnet til at medføre nakke- og/eller hovedsmerter (2.2.1), subsidiært at påvirkningen har været egnet til at medføre langvarige nakke- og/eller hovedsmerter med forværring efter mere end 1

år (2.2.2), og mest subsidiært at sagsøgers sygemelding skyldes sådanne eventuelle smerter med sammenhæng til hændelsen (2.2.3).

2.2.1 Sagsøger har ikke været udsat for en relevant skadesmekanisme

Det gøres gældende, at rumfanget af de anvendte plader kan beregnes til 60x120x15 cm, svarende til et rumfang på ca. 0,11 m³ pr plade, der med en densitet på 15 kg/m³, jf. bilag 2, indebærer, at den pågældende plade - med et areal på 0,72 m² - vejede ca. 1,6 kg.

Det er sagsøgtes opfattelse, at sagsøger stod i en afstand på 1-2 meter fra stakken med flamingoplader, da et vindpust pludselig løftede den øverste plade op som ramte sagsøger.

På baggrund af de i sagen indhentede skønserklæringer gøres det gældende, at sagsøger ved hændelsen har været udsat for en accelerationspåvirkning på 1,5 – 2,2 g, hvilken påvirkning forekommer i dagligdags gøremål såsom at gå ned ad en trappe, deltage i almindelig sport, sætte sig på en stol mv., eller som en mere specifik hændelse, hvor hovedet belastes sideværts i form af et "skub" med 8 km/t (svarende til to gående, der går ind i hinanden), jf. skønsmandens besvarelse af spørgsmål SS1. Denne påvirkning er ikke egnet til at medføre nakke- og hovedsmerter som beskrevet af sagsøger.

Selv hvis retten finder det godtgjort, at sagsøger blev ramt af siden af isoleringspladen, er sagsøger maksimalt blevet påført en accelerationspåvirkning på 9,2 – 13,7 g, og påvirkningen svarer således til, at en person smider en fodbold i hovedet fra en positur tilsvarende et indkast i en fodboldkamp, jf. skønsmandens besvarelse af spørgsmål 1. Heller ikke denne worst-case-påvirkning er egnet til at medføre nakke- og hovedsmerter som beskrevet af sagsøger.

Retslægerådet har på trods af erklæringen fra [REDACTED] lagt til grund, at sagsøger ved hændelsen var udsat for en relevant skadesmekanisme med vrid i nakken, jf. svaret på spørgsmål 3. Retslægerådet har ikke inddraget (eller overhovedet forholdt sig til) den beregnede kraftpåvirkning i vurderingen med den begrundelse, at Retslægerådet ikke har kendskab til en nederste grænse for en kraftpåvirkning, som kan medføre varige symptomer, jf. svaret på spørgsmål C og D. På baggrund af skønserklæringen må det lægges til grund, at sagsøger har været udsat for en minimal accelerationspåvirkning, som ikke kan betragtes som en relevant skadesmekanisme.

I relation til hovedsmerter gøres det gældende, at der ikke dokumentation for, at sagsøger har pådraget sig sådanne ved hændelsen den 2. februar 2016. Klager over egentlig hovedpine er ikke journalført tidligere end den 29. februar 2016, bilag 14 og Retslægerådets besvarelse af spørgsmål H. Det er derfor ikke bevist – som ellers antaget uden nærmere begrundelse af Retslægerådet – at generne svarende til hovedet er opstået i umiddelbar tidsmæssig tilknytning til hændelsen. Det gøres gældende, at det tilkommer retten – og ikke Retslægerådet – at foretage en bevisvurdering i relation til det af sagsøger (retrospektivt) anførte om, at hovedpinen er tilkommet i tidsmæssig nær tilknytning med hændelsen.

At hændelsen ikke har medført gener svarende til hovedet, understøttes af arbejdsskades-sagen, hvor sagsøger er tilkendt 5% i varigt mén for lette nakkesmerter.

2.2.2 Forværringen af sagsøgers nakke- og hovedsmerter kan ikke henføres til hændelsen den 2. februar 2016

Selv hvis det, som antaget i arbejdsskadessagen, lægges til grund, at sagsøger har pådraget sig lette nakkesmerter som følge af hændelsen den 2. februar 2016, og selv hvis Retslægerådets besvarelse af spørgsmål H af retten forstås sådan, at disse lette nakkesmerter har medført spændingshovedpine, gøres det subsidiært gældende, at disse gener ikke er erhvervshindrende.

Det opgjorte krav vedrører i sin helhed en sygemeldingsperiode, som er indtrådt 1 år og knap 5 måneder efter hændelsen, og hvor sagsøger i den mellemliggende periode har været i stand til at færdiggøre sin uddannelse til bygningskonstruktør uden brug af § 56-aftale og efterfølgende arbejde som bygningskonstruktør på sædvanlige vilkår i 3 måneder.

På baggrund af oplysninger i arbejdsskadessagen, herunder særligt Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings redegørelse for baggrunden for genoptagelsen af arbejdsskadessagen: "Du skriver, at årsagen til anmodningen er at du har oplevet forværret hovedpine og konstante nakkesmerter. Du har desuden været sygemeldt fra dit arbejde i 2 måneder." (bilag 28, side 4), må det lægges til grund, at sygemeldingen den 26. juni 2017 skyldes en forværring af sagsøgers nakke- og hovedsmerter. Dette understøttes af, at sagsøger frem til den omtalte forværring var i stand til at gennemføre sin uddannelse og varetage et fuldtidsarbejde i samlet set næsten halvandet år.

Retslægerrådet har ved besvarelsen af spørgsmål G udtalt, at "Det er ikke sandsynligt, at smerter efter hoved- og/eller nakketraume forværres efter 1 til 1,5 år på baggrund af det konkrete tidligere ulykkestilfælde", og at årsagen til forværringen ikke kan vurderes på baggrund af det foreliggende materiale.

Det gøres gældende, at der i de kommunale akter er omtale af mange helbredsmæssige forhold, som kan have medvirket til en forværring af sagsøgers nakke- og hovedgener, ligesom flere af disse forhold i sig selv har været erhvervshindrende, jf. nedenfor under punkt 2.2.3.

Retslægerrådets vurdering af, at forværringen ikke skyldes hændelsen den 2. februar 2016, er sammenfaldende med arbejdsskademyndighedernes vurdering. Der henvises til Ankestyrelsens afgørelse af 13. juni 2019 (bilag F, side 2), i hvilken afgørelse Ankestyrelsen stadfæstede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om varigt mén på 5% (bilag G), idet det bl.a. anføres (bilag F, side 2):

"Vi vurderer, at ændringen af dine gener fra hoved og halshvirvel-søjlen fra december 2016 til november 2018 ikke er en følge efter den anerkendte arbejdsskade. Vi har herved lagt vægt på, at du ved skaden den 2. februar 2016 fik en bløddelsskade, som vi vurderer ikke forværres over tid."

Sagsøger har dermed ikke løftet bevisbyrden for, at den beskrevne forværring af nakke- og hovedsmerter, som skulle have udløst sygemeldingen den 26. juni 2017, skyldes en hændelse den 2. februar 2016.

2.2.3 Sagsøgers sygemelding skyldes andre forhold end følger efter hændelsen

Hvis retten måtte finde det tilstrækkeligt godtgjort, at sygemeldingen den 26. juni 2017 er udløst af en hændelse den 2. februar 2016, gøres det mest subsidiært gældende, at sagsøgers sygemelding helt eller delvist skyldes andre – for sagen helt uvedkommende – helbredsmæssige forhold. Et eventuelt erstatningskrav skal på den baggrund og med henvisning til U 2021.1644 V nedsættes væsentligt.

Det gøres gældende, at der i hele erstatningsperioden skal foretages fradrag for konkurrerende gener i form af forværrede nakke- og hovedgener, som ikke kan henføres til hændelsen den 2. februar 2016. Fradraget er af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsat til 1/3.

Det gøres derudover gældende, at der i de kommunale akter er dokumentation for, at sagsøgers uarbejdsdygtighed – udover nakke- og hovedsmerter – helt eller delvist skyldes smerter i lænderyg, udstråling til arme og ben og social angst.

Det gøres gældende, at sagsøgers gener svarende til lænden/ryggen i hvert fald fra den 9. november 2020 (bilag H, side 46) i sig selv er erhvervshindrende i en grad, som medfører yderligere fradrag i det samlede løntab på samlet set 50%.

Det gøres gældende, at sagsøgers uarbejdsdygtighed fra den 24. juni 2021 i det hele kan henføres til social angst uden sammenhæng med hændelsen den 2. februar 2016. Fra dette tidspunkt har sagsøger derfor ikke krav på tabt arbejdsfortjeneste (bilag H, side 54).

Til belysning af sagsøgers erhvervshindrende gener fremlægges udpluk af de kommunale akter som bilag H, idet særligt følgende journalnotater skal fremhæves:

22.08.2017 (bilag H, side 6)	<p>Attest til sygedagpengeopfølgning</p> <p>[Skånehensyn]: Primært aflastning af ryg, da belastning med løft medfører nakkesmerter + hovedpine.</p> <p>[Tidspunkt for påbegyndt arbejde]: Kræver yderligere udredning, da diagnose ikke er fastsat - afventer svar på MR-cervicales.</p> <p>MR-skanning konklusion</p> <p>Mindre grad af degeneration i columna cervicalis.</p> <p>Ellers ingen patologi, specielt ingen traumatiske forandringer.</p>
19.10.2017 (bilag H side 9)	<p>”Når jeg tager for hårdt fat, så forværres mine smerter, og sommetider stråler det ud i skulderen og ned i ryggen.”</p>
06.12.2017 (bilag H, side 14)	<p>Specifik helbredsattest</p> <p>I forbindelse misbruget udviklende pt angst og sekundær for høj puls. Dette misbrug ligger en del år tilbage, og der har ikke været tilfald i alle de år. Der er ingen sammenhæng imellem tidligere forbrug og nuværende tilstand.</p>
30.01.2018 (bilag H, side 18)	<p>Forud for uddannelsen sporadisk arbejdsmarkedstilknytning. Det skyldes ifølge ham selv, at han havde et stofmisbrug</p>

fra han var 18 til 25 år, blandt andet amfetamin og heroin.

[...]

Imod forventning er nakkesmerter forværret siden hændelsen og hverken kiropraktik eller fysioterapi har haft effekt. I behandling med gigtmicin og panodil. Der er ikke beskrevet hovedpine tidligt i forløbet og den er muligvis tilkommet - i den forbindelse må man være opmærksom på, at smertestillende medicin kan bidrage til udvikling af hovedpine.

07.03.2018
(bilag H, side 29)

Vurdering og beskrivelse af fuldt eller delvis uarbejdsdygtighed jf. sygedagpengelovens § 7: Borger vurderes ud fra de foreliggende oplysninger at være fuldt uarbejdsdygtig grunder smerter i nakke, skuldre og ryg. Pgl. oplever udstråling i arme.

(bilag H, side 30)

[...]

K██████ fortæller, at han har "levet" med hovedpinen i lang tid og har endda formået at færdiggøre bygningsstruktøruddannelsen med samme hovedpine.

18.03.2019
(bilag H, side 32)

Han har øvelser han laver for nakke og ryg.

02.10.2020
(bilag H, side 44)

Han har mangle problemer med nakken, som gør han har smerter, hovedpine og oplever at det er begyndt at gå ned i ryggen

09.11.2020
(bilag H, side 46)

K██████ fortæller at han aktuel er behandling v. fysioterapeut, ██████████ - det er lige nu hans ryg der driller.

08.12.2020
(bilag H, side 51)

Adspurgt fortæller K██████ at han har ondt i nakken, hovedet og ryggen. Det er smerterne fra lænden der værst pt.

19.05.2021
(bilag H, side 53)

K██████ oplever, at han dagligt har smerter i ryggen.

11.06.2021
(bilag H, side 54)

Der drøftes øgning af timetallet. K██████ oplyser, at han ikke ser sig i stand til at øge yderligere. Han oplyser, at han har ondt i ryggen efter arbejde. Han oplyser, at han altid har smerter – men det forværres dog ved arbejde. Dette mærkede han også, da han var i gang med uddannelse. Han oplever derved, at han får mere ondt i ryggen ligegyldigt om han

24.06.2021 (bilag H, side 54)	sidder ned eller i gang med noget praktisk.
	K■■■■ har ikke været i praktik siden sidste opfølgingsmøde, da han oplever angst
	[...]
	Han oplyser, at han har angst og social fobi - hvilket han også tidligere har døjet med.
27.06.2022 (bilag H, side 66)	Status er nu smerter i nakke og symptomer ned i venstre arm ved anstrengelse. Har muskelspændinger i øvre ryg.

Opsummerende gøres det gældende, at sagsøgers gener svarende til forværrede nakke- og hovedsmerter, lænderygsmerter og social angst er af en sådan karakter, at de i sig selv er stærkt arbejdshindrende.

Det gøres således gældende, at sagsøgers samlede gener uden relation til hændelsen den 2. februar 2016 i hele erstatningsperioden har været af et sådant omfang, at sagsøger under alle omstændigheder ville være uarbejdsdygtig, helt eller delvist, hvorfor sagsøgers eventuelle erstatning for tabt arbejdsfortjeneste skal nedsættes som følger:

- Med 1/3 i perioden 26. juni 2017 – 9. november 2020 (854 arbejdsdage)
- Med 50% i perioden 10. november 2020 – 23. juni 2021 (153 arbejdsdage)
- Med 100% fra den 24. juni 2021 – 25. juli 2021 (22 arbejdsdage).

Der henvises til støtte herfor til seneste afgørelse i arbejdsskadesagen af 16. december 2021 (bilag I), hvor sagsøgers erhvervsevnetab er nedsat med 50%. Reduktionen med 50% sker på baggrund af de erhvervshindrende gener uden sammenhæng med hændelsen den 2. februar 2016 i form af forværring af sagsøgers nakke- og hovedsmerter samt social angst og fobi (bilag I, side 5).

Den omstændighed, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved afgørelsen af 5. november 2019 kun har nedsat sagsøgers midlertidige erhvervsevnetab med 1/3, kan ikke medføre, at der maksimalt kan foretages fradrag for konkurrerende erhvervshindrende gener svarende til 1/3 i opgørelse af tabt arbejdsfortjeneste, da der ved fradraget på 1/3 udelukkende er taget højde for sagsøgers forværrede nakke- og hovedsmerter (bilag 29, side 5). Den omstændighed, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring først har tilkendt sagsøger løbende erstatning for tabt erhverv-

sevne fra tidspunktet for sagsøgers genoptagelsesansøgning (25. august 2017), kan ikke medføre, at der ikke skal foretages fradrag på 1/3 i kravet frem til dette tidspunkt, da samme konkurrerende gener var til stede allerede på tidspunktet for sagsøgers sygemelding den 26. juni 2017.

Såfremt retten ikke måtte finde grundlag for at foretage en reduktion som påstået ovenfor i det samlede krav på tabt arbejdsfortjeneste, gøres det subsidiært gældende, at der skal foretages et mindre fradrag efter rettens skøn.

2.3 Det opgjorte krav

Det bestrides, at sagsøger har krav på svie- og smertegodtgørelse. Såfremt retten måtte finde, at sagsøgte ved hændelsen den 2. februar 2016 har pådraget sig en skade, og at sagsøgte kan bebrejdes skadens indtræden, kan det opgjorte krav på kr. 8.740,00 anerkendes størrelsesmæssigt.

Det opgjorte krav på tabt arbejdsfortjeneste bestrides, idet det først og fremmest fastholdes, at den af sagsøger opgjorte forventede indtægt uden sygemeldingen ikke er dokumenteret.

Samtidig gøres det gældende, at der i et eventuelt erstatningskrav for tabt arbejdsfortjeneste skal foretages et betydeligt fradrag, idet sagsøgers sygemelding og dermed løntab i det hele, subsidiært i betydeligt omfang, skyldes andre helbredsmæssige årsager end følger efter hændelsen den 2. februar 2016. Der henvises i det hele til det under punkt 2.2 anførte.

2.3.1 Ad opgørelsen af den forventede indtægt

Der er ikke enighed om opgørelsen af den forventede løn, som skal lægges til grund ved beregningen af et eventuelt erstatningskrav på tabt arbejdsfortjeneste.

Sagsøger har ved opgørelsen af den forventede indtægt uden sygemeldingen medtaget to beløb mærket "██████████ AALBORG", som fremgår af lønseddel for perioden 01.05.2017 – 14.05.2017 (bilag 26 side 7) samt 12.06.2017 – 25.06.2017 (bilag 26 side 10). Sagsøger har gjort gældende, at der er tale om et fast tillæg, hvilket bestrides som udokumenteret.

I perioden 3. april 2017 – 25. juni 2017 er tillægget kun ydet i to lønperioder (14 dages-lønnet) og med forskellige beløb, henholdsvis kr. 17.220,00 og kr. 24.176,25. Det må derfor have formodningen imod sig, at der er tale om et fast tillæg.

Idet sagsøger ikke har dokumenteret, at der var tale om et fast – og forventeligt – tillæg, skal beløbene på samlet set kr. 41.396,25 ikke indgå i opgørelsen af den forventede indtægt uden sygemeldingen.

Der henvises til hjælpebilag A "Opgørelse af forventet indkomst", hvoraf fremgår, at den forventede gennemsnitlige dagsløn uden de to tillæg kan opgøres til kr. 936,94. Hertil kommer S/H-betaling, feriebetaling og arbejdsgiverbetalt pension.

Det gøres på ovenstående grundlag gældende, at sagsøgers forventede indkomst i hele erstatningsperioden 26. juni 2017 – 25. juli 2021 kan opgøres til samlet set kr. 1.266.564,94, jf. samme hjælpebilag.

Henset til, at sagsøger i en lang årrække forud for hændelsen den 2. februar 2016 har haft en sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet, forekommer en årsløn på lidt mere end kr. 310.000,00 retvisende.

Subsidiært gøres det gældende, at sagsøgers forventede indtægt skal fastsættes skønsmæssigt, jf. EAL § 7, stk. 2, da sagsøger var under uddannelse på skadestidspunktet og først blev færdiguddannet i marts 2017. Indtjeningen i sagsøgers arbejde som bygningskonstruktør i perioden 3. april 2017 – 25. juni 2017 er ikke retvisende for sagsøgers forventede indtægt uden skaden, da sagsøger i perioden havde meget svingende timeantal samt indtjeningsniveau.

Det gøres gældende, at det er mere retvisende at fastlægge den forventede indtægt på baggrund af Uddannelsesguiden.dk's oplysninger om løn for nyuddannet bygningskonstruktør.

Med samme begrundelse har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i arbejdsskadessagen fastsat sagsøgers årsindkomst skønsmæssigt til 380.880,00 kroner årligt i 2017-niveau inklusive ATP og pension, jf. bilag 29, side 6.

Såfremt denne årsindkomst lægges til grund til brug for fastsættelsen af forventet indtægt uden sygemelding, kan sagsøgers forventede indtægt

i perioden 26. juni 2017 – 25. juli 2021 opgøres til 4 år af 380.880 + 1 måned af 31.740, i alt kr. 1.555.260,00.

2.3.2 Ad opgørelsen af fradrag som følge af årsagskonkurrence

Uanset hvilken af ovenstående alternative beregningsmetoder, retten finder grundlag for at anvende, gøres det gældende, at der skal foretages fradrag, jf. det under punkt 2.2.3. anførte.

Under henvisning til opgørelsen i det fremlagte hjælpebilag B "Alternative erstatningsopgørelser", gøres det gældende, at såfremt retten måtte finde det godtgjort, at sagsøgers sygdommelding helt eller delvist kan henføres til forhold, som sagsøgte er erstatningsansvarlig for, kan sagsøgte alene tilpligtes at betale kr. 9.786,62, subsidiært kr. 196.518,29, mere subsidiært kr. 653.416,52, og mest subsidiært et af retten skønsmæssigt fastsat beløb, som er lavere end det indtalte krav.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Det kan efter bevisførelsen, herunder forklaringen afgivet af K [REDACTED], lægges til grund, at han den 2. februar 2016 sammen med yderligere ansatte ved H [REDACTED] var i færd med at lægge isoleringsplader af flamingo i fundamenter, som firmaet havde støbt. Ovenpå flamingopladerne blev der lagt rivenet, hvorefter næste arbejdsgang var, at der skulle støbes gulv. Det kan efter forklaringerne lægges til grund som ubestridt, at de anvendte plader havde dimensionen 60 x 120 x 15 cm og en vægt på cirka 1,5 kg, ligesom de ved leveringen på pladsen var pakket i "tårne" med plastic omkring. Som forklaret af O [REDACTED], der var formand/sjakkbajs på pladsen, kørte han med en rendegraver tårnene hen til hvor den enkelte medarbejder skulle anvende pladerne. I hvert "tårn" lå der – ligeledes indpakket i plastik – pakker med 3 isoleringsplader. Det må videre efter de afgivne forklaringer sammenholdt med de fremlagte meteorologiske oplysninger lægges til grund, at det på dagen den 2. februar 2016 blæste kraftigt, formentlig mellem 10 og 20 m/s.

Det kan desuden efter bevisførelsen, herunder K [REDACTED]s forklaring sammenholdt med oplysningerne i forbindelse med arbejdsskadesagen, lægges til grund, at han, der havde hjelm på, blev ramt i hovedet af en af flamingopladerne, der blev taget af blæsten.

Opgaven med at udlægge isoleringsplader må anses som en rutineopgave for en struktør. Arbejdsprocessen indebærer ikke særlige faremomenter, heller ikke selvom det blæste som anført. Retten lægger i den forbindelse navnlig vægt på det, som O [REDACTED] har forklaret, om hvordan nedlægning af flamingoplader i blæsevejret blev håndteret, herunder at pladerne i pakker med 3 var pakket ind i plast og at træpaller var tilgængelige til at lægge ovenpå lagte plader indtil rivenet var blevet lagt på. Det må i den forbindelse anses for nødvendigt at lægge noget tungt ovenpå pladerne, så de ikke blæste væk. Det kan efter de afgivne forklaringer lægges til grund, at K [REDACTED] og yderligere ansatte havde arbejdet med opgaven i blæsevejret hele dagen, indtil ulykken skete cirka kl. 13.30 og at den af O [REDACTED] beskrevne fremgangsmåde var almindeligt anvendt på pladsen. Retten finder herved ikke, at der er grundlag for at bebrejde sagsøgte den måde, som arbejdet er blevet tilrettelagt på. Det forhold, at pladerne rent faktisk blæste væk som forklaret af Ka [REDACTED] indebærer ikke efter rettens vurdering, at der er grundlag for at bebrejde arbejdsgiveren en manglende overholdelse af sin tilsynsforpligtelse. Det forhold, at K [REDACTED] var struktørlærling kan henses til opgavens karakter og hans erfaring ikke føre til en anden vurdering.

Retten finder på den baggrund ikke, at det er ført bevis for, at der foreligger et ansvarsgrundlag, hvorfor sagsøgte frifindes for påstandene nedlagt af sagsøgeren.

Efter dette resultat og henset til, at K [REDACTED] har fri proces (uden retshjælpsdækning) skal statskassen betale sagsomkostninger til H [REDACTED], jf. retsplejelovens § 331, stk. 1, nr. 4. Sagsomkostningsbeløbet fastsættes til dækning af advokatudgifter med 90.000 kr., hvortil kommer sagsøgtes udgifter til vidneførsel, syn og skøn mv. på 35.142,70 kr., i alt 125.142,70 kr. Beløbene er excl. moms, idet sagsøgte er momsregistreret. Der er ved fastsættelsen af beløbet til advokatbistand lagt vægt på sagens værdi, forløb og udfald, herunder, at der ad to omgange er afholdt syn og skøn, ligesom der ad to omgange er stillet spørgsmål til Retslægerådet.

THI KENDES FOR RET:

H [REDACTED] frifindes for påstandene nedlagt af K [REDACTED].

Statskassen skal inden 14 dage til H [REDACTED] betale sagsomkostninger med 125.142,70 kr.

Sagsomkostningsbeløbet bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.